

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily in the
United States.
Issued every day except Sundays
and Holidays.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 226. — ŠTEV. 226.

NEW YORK, TUESDAY, SEPTEMBER 27, 1910. — TOREK, 27. KIMOVCA, 1910.

VOLUME XVIII. — LETNIK XVIII.

amomor Slovence na širokem morju.

Kranjski grof Auersperg na ogledih v Ameriki.

uračil se mu je duh in v blaznosti se je splazil skozi okence na parniku La Touraine in skočil v morje.

AMOMORILEC JE ANTON ŠETINA IZ PODGORE.

odel se je že par dni čudno, tako, da so ga zaprli v oddelek za bolnike.

Anion Šetina iz Podgorje, ki je bil potu v Denver, Colo., k svoji sejeni Mariji Cruzar (Hrušar?), je parniku La Touraine izvršil samomor. Vedel se je že par dni tako čudno, da so ga uslužbeni opazovali. Na parniku je mnogo pil in menda v sledi ga je bil bolj razburjen. V sesto je postal njegovo vedenje tako umljivo, da so ga morali dati pod zasebno nadzorstvo. Bila sta dva čuda pri njem in ko je eden odšel, da bil prišel zdravnik k bolniku, je tista, ko so se vrata odprala, se druga čuvala porinil skozi vrata inata za seboj zaklenil od znotraj, tvaj je trkal in razbijal na vrata, tina pa mu se narti smejal. Ko

prišel drugi čuval v spremstvu zdravnika nazaj, so vsi trije trkali in icali, da odpre. Šetina se je vedno krohol, ali naenkrat je postal tisto v kabini in ko so po nejne razmobilili in prišli v kabino, je bil ta prazna. Šetina se je bil skozi kno kabine splazil in se vrpel v more. Anton Šetina je kupil prevozni stek v Havre maio pred odhodom parnika. Bil je vitke rasti in kakih 5 let star. Brez dvoma se mu je bil miračil duh in je v tem stanju izvršil amomor.

dravje župana Gaynora ugodno. — Operacija nepotrebna.

Dr. William J. Arlitz, ki zdravi župana Gaynora že od atentata naprej, in je skoraj vedno ob njegovi strani, je izjavil, da je županovo zdravje ugodno in da absolutno ni operacija potrebna. Krogla se nikdar ne bude odstranila. Njegov glas je sicer slab, ali bude kmalu bolj.

Župan je se včeraj izjavil, da mu postopanje njegovega namestnika ni po volji in da tudi s policijskim komisarijem Baker jem ni dovoljen. Pričakuje se, da bude župan kmalu sam prevezl vajeti mestne uprave v roke.

Prohibicija v Missouri.

St. Louis, Mo., 25. sept. Živahnega agitacije za prohibicijo in proti njej je proizvredila izvanredno mnogobrojno registriranje volivev. Tako živo zanimanje za volitev se že leta in leta si pokazalo. Število registriranih volivcev bode znašalo 135,000. V državni volitvi se bode glasovalo o prohibiciji. Državna zveza od Federation of Labor, ki zboruje zdaj v Jefferson City, Mo., se je izjavila proti prohibiciji in je načela v svoji rezoluciji, da bi upeljava prohibicije v državi Missouri uničila velike industrije, v katerih ima nad 200,000 delavcev posla.

Denarje v staro domovino

pošiljanje

za \$ 10.35	50 krov,
za 20.50	100 krov,
za 41.00	200 krov,
za 102.50	500 krov,
za 204.50	1000 krov
za 1020.00	5000 krov.

Poštarna je včetva pri teh svotkah Doma se nakazane svote popolnoma izplačuje brez vinarja oblikuje.

Naše denarne pošiljalne izplačuje c. kr. poštui kranjski urad v 11. do 12. dnak.

Denarje nam pošesti je najpriljubljeno do \$25.00 in gotovini v priporočenem ali registrirarem pisma, večje znesko po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER CO.,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.
6104 St. Clair Ave., N. E.
Cleveland, Ohio

rejo najti. Na to je dr. Hegemann v Ljubljani vložil tožbo, da zavaruje svojo terjatev in znesek 54,000 krov in da prisili grofa, da mu izroči dolžno pismo za sveto, katero mu je poslat v Ameriko. Grofova mati je med tem časom baje umrla in grof bode poddeloval par grošev, ki pa ne bodo zadostovali, da bi poplačal dolzove.

Neki hadomski newyorški žurnalist je obiskal grofa Auersperga v hotelu Waldorf Astoria, da se na svoja učesa prepriča, če je kaj resnica o zatoči grofa na neko bogato Amerikanko.

Grof Auersperg je bil ravno v namezu se preseliti iz elegantnega v dragega hotela v privatno sobico neke hiše na 71. cestico, ki je prišel časnikar.

Ali ste vi to, tako stoji v spisih, — je odvral časnikar.

O kaki častni besedi ni bilo govorja, — je nadaljeval grof. — Jaz je nisen dal. Jaz sem se vsled tega branil pastorju plačati več kakor 29,000 K, katere je menil dal in sem svojega odvetnika, dr. Ambrožičeha, že pooblastil, da to svojo izplača dr. Hegemann proti generalni pobotnic.

Dr. Hegemann hoče imeti vseh 54 tisoč krov in ker mu nisen postal dolžni pisma za nazadnje poslanih 20 tisoč krov, je po advokatu, dr. pl. Wurzbachu, vložil tožbo in zahteval, da se vsi moje premakljivo premoženje zarobi. Tožba je bila začasno občita in 14. oktobra je nova razprava.

Casnikar si je ogledal sodni spis in hotel seči po nekem listu, kar pa je tu je dr. Briggs zabranil.

Zdaj je bil grof po dr. Briggsu že ozornjen kako govoriti in je dejal:

Jaz sem bil zaročen, ali stvar se je razobil. Ne govorimo več o tem.

Zakaj ne, — se je odrezal časnikar. — Ali smem iz tega sklepati, da je bil namen vašega potovanja v Ameriko, da bi se bogato oženil? —

Torej vi ne tajite dejstva, da ste zaročeni, — je vprašal poročevalce.

Zdaj je bil grof po dr. Briggsu že ozornjen kako govoriti in je dejal:

Jaz sem bil zaročen, ali stvar se je razobil. Ne govorimo več o tem.

Zakaj ne, — se je odrezal časnikar. — Ali smem iz tega sklepati, da je bil namen vašega potovanja v Ameriko, da bi se bogato oženil? —

Tu je zopet pospel vmes dr. Briggs.

Kako pride do tega? Jaz sem tu pravni svetovalec grofa in hočem našestvo njega odgovarjati, — je rekel dr. Briggs časnikarju, na kar pa je ta dal za odgovor:

— Dr. Hegemann v Ljubljani je tega mnenja!

Kako bi gad pičil grofa, je ta odskočil in vprašal: "Kaj veste vi od pastorja Hegemann?"

Časnikar je mirno repliciral: "Mnogo, med drugim tudi to, da je plačal več potovanje v Ameriko. Ali je to?

— Da, že že tako hoče, on mi je posodil denar.

Radovedni časnikar pa je vprašal še dalje. Ali ste sami ali po kakem zastopniku pisali pastorju, da ste skrivaj zaročeni in da še potrebujejo dejanja?

— Da, tako pismo se je pisalo, — je potrdil grof.

— In pastor Hegemann vam je poslal še 20,000 krov? — Da! — je bil odgovor.

Kako pa je z vašim prestopom k protestantovski veri, gospod grof? Vi ste pred odpolovanjem, kakor se mi je reklo, spremenili vero?

Zdaj je grof kar divjal, ko je videl, da je časnikar tako natančno pončen.

Vpij je, da je to obrekovanje in ves besen je hidil in je tudi ne bode. Vse tega pa je krv protestantovski pastor dr. Hegemann v Ljubljani, ki mu neče dati več evenka, katerega potrebuje za iskanje amerikanskih nestev.

Neki takojšnji advokat je izdal, da je dr. Hegemann, protestantovski pastor v Ljubljani, tožil grofa Auersperga na plačilo 54,000 krov, katero sveto mu je posodil, da je mogel iti v Ameriko in si tu poiskati neveste. Grof je prestopal pred odpolovanjem v Ameriko k protestantizmu, to je morda bil pogoj, pod katerim se mu je preskrbel posojilo. Za posojilo je baje zastavil dedinske pravice do premoženja njegove matre, katera je pa takrat še živila in se nahajala v nemškem sanatoriju. Najpoprej je dobil grof dr. Hegemann 30,000 krov in sicer mu je pastor dal denar pod pogojem, da denar vrne, kakor hitro se v Ameriki bogato oženi. Z izposojenim denarjem se je napotil grof v Ameriko. V Ameriki pa so krovce množično in prepotovanje v gradišča, kar je dr. Hegemann noče ničesar več opraviti imeti. Dr. Briggs je komaj pomiril razburjenega grofa in ga sveisil pred takimi neprevidnimi izjavami.

Torej oženiti se nečete tukaj, vpraša ga hudočušno časnikar.

Nikdar, — je v jezi odgovoril grof in se malo laskaval izrazil o ameriških ženskih.

Pogovor se je na to zopet sušil in finančne strani potovanja je na določna vprašanja grof odgovoril časnikarju:

— To je moja privatna zadeva, če si jaz izposodim denar ali ne. Kaj to briši vaš list? Amerikansko časnikarstvo je eno najbolj zopernih naprav v ti svetovni delželi. Ono sve tiranizira v vsakem stvar se vtika. — Pravni svetovalec, ki pozna ameriške razmere je grofa posvaril zaradi teh besed.

O svojem razmerju s pastorjem Hegemannom je postal zavetnik svetega.

Dr. Hegemann je postal nervozan in je brzojavil grofu, na kar je dr. Weiss, ki pa se sam ne podpiše na določna vprašanja grof odgovoril časnikarju:

— To je moja privatna zadeva, če si jaz izposodim denar ali ne. Kaj to briši vaš list? Amerikansko časnikarstvo je eno najbolj zopernih naprav v ti svetovni delželi. Ono sve tiranizira v vsakem stvar se vtika. — Pravni svetovalec, ki pozna ameriške razmere je grofa posvaril zaradi teh besed.

O svojem razmerju s pastorjem Hegemannom je dejal grof, da mu je pastor na njegovo osebno imetje in pa

na dedinske pravice do premoženja njegove matre posodil denar. Pastor mu je načel 29.000 K, za kar mu je grof vročil dolžno pismo za \$30.000 krov. Ko mu je spet postal denar, zagotovil mu je 4000 posredovalnina in je dobil 20.000 K, za kar bi bil moral poslati pastorju dolžno pismo za 24.000 K. Tega ni postal, ker je med tem časom umrla njegova mati in je poddeloval toliko, da bode dolzove poplačali. On noča plačati Hegemannu 5000 K posredovalnina za posojilo.

Ali ste vi to, tako stoji v spisih, — je odvral časnikar.

O kaki častni besedi ni bilo govorja, — je nadaljeval grof. — Jaz je nisen dal. Jaz sem se vsled tega branil pastorju plačati več kakor 29.000 K, katere je menil dal in sem svojega odvetnika, dr. Ambrožičeha, že pooblastil, da to svojo izplača dr. Hegemann proti generalni pobotnic.

Dr. Hegemann hoče imeti vseh 54 tisoč krov in ker mu nisen postal dolžni pisma za nazadnje poslanih 20 tisoč krov, je po advokatu, dr. pl. Wurzbachu, vložil tožbo in zahteval, da se vsi moje premakljivo premoženje zarobi. Tožba je bila začasno občita in 14. oktobra je nova razprava.

Casnikar si je ogledal sodni spis in hotel seči po nekem listu, kar pa je tu je dr. Briggs zabranil.

Zdaj je bil grof po dr. Briggsu že ozornjen kako govoriti in je dejal:

Jaz sem bil zaročen, ali stvar se je razobil. Ne govorimo več o tem.

Zakaj ne, — se je odrezal časnikar. — Ali smem iz tega sklepati, da je bil namen vašega potovanja v Ameriko, da bi se bogato oženil? —

Torej vi ne tajite dejstva, da ste zaročeni, — je vprašal poročevalce.

Zdaj je bil grof po dr. Briggsu že ozornjen kako govoriti in je dejal:

Jaz sem bil zaročen, ali stvar se je razobil. Ne govorimo več o tem.

Zakaj ne, — se je odrezal časnikar. — Ali smem iz tega sklepati, da je bil namen vašega potovanja v Ameriko, da bi se bogato oženil? —

Torej vi ne tajite dejstva, da ste zaročeni, — je vprašal poročevalce.

Zdaj je bil grof po dr. Briggsu že ozornjen kako govoriti in je dejal:

Jaz sem bil zaročen, ali stvar se je razobil. Ne govorimo več o tem.

Zakaj ne, — se je odrezal časnikar. — Ali smem iz tega sklepati, da je bil namen vašega potovanja v Ameriko, da bi se bogato oženil? —

Torej vi ne tajite dejstva, da ste zaročeni, — je vprašal poročevalce.

Zdaj je bil grof po dr. Briggsu že ozornjen kako govoriti in je dejal:

Jaz sem bil zaročen, ali stvar se je razobil. Ne govorimo več o tem.

Zakaj ne, — se je odrezal časnikar. — Ali smem iz tega sklepati, da je bil namen vašega potovanja v Ameriko, da bi se bogato oženil? —

Torej vi ne tajite dejstva, da ste zaročeni, — je vprašal poročevalce.

Zdaj je bil grof po dr. Briggsu že ozornjen kako govoriti in je dejal:

Jaz sem bil zaročen, ali stvar se je razobil. Ne govorimo več o tem.

Zakaj ne, — se je odrezal časnikar. — Ali smem iz tega sklepati, da je bil namen vašega potovanja v Ameriko, da bi se bogato oženil? —

Torej vi

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)
Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President.
JANOK PLESKO, Secretary.
LOUIS BENEGIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
address of above offices: 82 Cortlandt
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

Sa celo letu velja lista za Ameriko in	\$5.00
Casino.	1.50
pol leta.	1.50
Isto za mesto New York	4.00
pol ista za mesto New York	2.00
Europo za vse isto	4.50
" " pol ista	2.50
" " cetr ista	1.75

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan in iz-
vemni nedelji v praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
used every day, except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisements on agreement.

Dopis brez podpisu in osobnosti se ne
dajejo.

Denar na se blagovoli pošljati po —
Money Order.

Pri spremembah kraja naravnov
premenimo da name todi prejemanje
članovskega naznani, da hitreje najde
so naslovnika.

Dopisom in posiljavam naredite ta na-
slov:

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St.,
New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

DOPISI.

Pleasant Valley, Pa.

Cenjeno uredništvo:

Spremite par vrstic v dnevnih listih
Glas Naroda.

Poročati imam veliko, ali opisal bo-
den bolj na kratko. Od dela se ne
morem pisati nič, ker je ves čas še
štrajk na dnevnem redu in ne vemo,
ali ga bodoemo kmalu prestali ali ne.
Zbal si ga ne bodoemo, moral se ga
bode zbrati prej g-kapitalist, ker nas
se muči šest mesecov in šest mesecov
se še ne ustrasišmo njega, ker vsak
ima geslo: "Zmagajo naša!"

Društvo sv. Barbare postaja št. 56,
spadajoč k glavnim organizacijam v Pro-
fessor City, Pa., je imalo svojo redno in
glavno sejo 4. septembra ter volitev
novega odbora za bodoče leto. Izvoljeni
so bili: Predsednikom Ivan Pro-
stor, podpredsednikom Ivan Adamič,
tajnikom Fran Demšar, podtajnikom
Mihail Jerala, blagajnikom Fr. Per-
ko; nadzorniki: Matvej Breznik, An-
ton Osvald in Ivan Kutin; straža Va-
lentin Bohine.

Opominjam vse zunanje člane ome-
njenega društva, da se prihodnje seje
udeleže, poročati imam več važnih
stvari od konvenije.

Pozdrav sobratom in bratom štraj-
karjem po Širini Ameriki!

Ivan Prostor,
predsednik in delegat 3. konvencije
v Clevelandu, Ohio.

Stoletnica meksikanske neodvisnosti.

Zato pripominja "Agramer Tag-
blatt": Sedaj je prišel za dr. Toma-
šiča čas, da pokaže svojo "spôsob-
nost za vladanje", da izposluje od-
pravo onih paragrafov železničarske
pragmatike, ki tako nečuvano kršijo
nugodbo in tako najde pot k "za vla-
dajo spodbni stranki".

Lastna ovira.

Zgodba iz igralskega življenja

Po Maks Bernu Valo Bratinu.

(Dalje.)

Sel sem parkrat po sobi gori in dol-
in premišljeval, kako je pač prišla ta
neznanka v mojo sobo in čemu je zo-
pet tako naglo izginila. Ker si nisem
mogel razločiti tega sam, bi bil
rad govoril o tej izredni epizodi s ko-
munkoli. Da, jaz bi bil — kljub svo-
jih dragače zaprti naravi — takoj pri-
pravljen skleniti prijateljstvo z vsa-
kim globokončetim človekom, samo
da bi se mogel pogovarjati o tej zago-
netni prikazki, da ne bi bil sam s tem
osaltiram v svojem čustvom v svojem
hladnotrezem stanovanju. Kako pu-
šči in žalostno se mi ji zelo danes
moje samsko životarenje! Nisem
imel več onega prijetnega občutka,
da se nahajam v lastnem domu, mar-
vec čisto jasno me je spretelalo in se
me je oklepalo vedno tesnejše čuvstvo,
da sem podnajemnik: *trajek* v lastni
sobi! Skoro nobena reč okoli meni
ni bila moja, skoraj nič me ni spomin-
jalo na mojo domovino, mojo mino-
lost...

Celo oni daguerreo-tipi, ki so gle-
dali dolj z golih sten, so imeli danes
popolnoma neznanje poteze. Bogove,
kdo jih je neko podaril za spomin
moji gospodinji, ki jih sedaj uporab-
lja kakor dvomljiv okrasek za sobo,
v katerem stopa njena noge le redko-
keda. Meni se je zdelo to ravnenje —
navadno skoro pri vseh gospodin-
jih, ki oddajajo sobo — neprijetno;
kajti s tem, da se postavlja darovan
predmet na poljih prostor, je ven-
dar pomakanje darovalec v ozadje!
Zato sem to da jezdilo do ravnenja —
ki jih dotlej nisem počastil z nobenim po-
gledom — opazoval z velikim soža-
ljem. Izmed mnogih portretov me je
jeden posebno zanimal: dekliska gla-
va s temuini, v gladko prečo počesa-
nimi lasmi, ki so bili prevezani s širo-
kim, barzumastim trakom. Kje sem
vendar videl te otroške poteze, od
kje jih poznam? Ali morda me je
varača samo neka gotova podobnost?

Ali je bil kak starejši portret baš po-
begnje neznanec, ali pa je predstavljal
ajeno mater kakor mlado deklisko?
Na vsak način pa me mora spraviti
na pravo sled. Čudno, da nisem pri-
šel že preje na to, da bi povprašal go-
spodinjo o tem zagonetnem posetu.

Sel sem čez koridor in sem pri vratih,
na katerih je bila pribita porcela-
nasta ploščica, ki je nosila ime "Vido-
va Helena Rupnik", potegnil za zvon-
ček tudi nadalje še samostojno stran-
ko, ki bode pa tesno zvezana z novo
hrvatsko stranko.

Nova stranka vzema za podlagu
svojemu delovanju obstoječo nugodbo
med Ogrsko in Hrvatsko, koče delo-
vati za boljševanje v istočno iste. —
Glede hrvatsko-srbskega vprašanja
stoji stranka na stališču narodne edi-
nosti Hrvatov in Srbov.

Stranka bode delala na to, da se
uzakoni in začasiti državljansko sva-
bodo, osobno svobodo, svobodo vesti,
svobodo izražanja mnenja, svobodo
časopisa, zbiranja, združevanja itd.

Solski pouk bodi naroden in ver-
sko-naraven. Verski pouk pripada
cerkvi.

Ako se pomici, da so bili zdraženi
v koaliciji poleg katoliških duhovnikov
tudi najhujši svobodomislici v
torej trebalo pri sestavljanju pro-
grama računati z vsemi temi okol-
nostmi, da se nameč ne odbije enih,
a objednuje udobji druge, se mora
priznati, da je odbor, ki je imel na-
logo končno redigirati skupni pro-
gram, zelo srečno in spretno rešil svo-
jega naloga. Program nove stranke je
tak, da je mogoče vstopiti v isto vsa-
kemu rodujšemu Hrvatu, pa naj
je potem že katoliški duhovniki ali
svobodomislice.

Mi pozdravljamo to veselo vest, ki
prihaja s Hrvatske, z največjim za-
dejšnjem, ker nam dokazuje ravno
osnutje nove stranke, da na Hrvat-
skem ni izumrli patriotizem. Oso-
bito od članov napredne stranke je
bilo treba gotovo veliko samozataje-
vanja, predno so se odločili, da so se
odpovedali svojemu liberalnemu pro-
gramu. Končno je bil ipak v njih
močnejši hrvatski patriotizem, nego
svobodomisilstvo.

Seveda pričakujem vse z največjo na-
petostjo, kako stališče zavzame ban
Tomašič naprom novi stranki. Dose-
daj je vedno rekel, da koalicija — ker
med seboj needina — ni sposobna za
vlado. S tem, da se je koalicija fu-
zijonirala, je spravila s sveta tudi ta
razlog svoje nesposobnosti za vlado.

—

Kranjski klerikalci in Hribar.

—

"Edinstvo" piše:

Deželi glavar Suklje se je mudil
duži na Dunaju, da bi požuril pri
vladi potrditi novega župnika, ki ga
je sprejel kranjski deželnih zbor v zad-
njem zasedanju.

Napram nekemu časnikarju se je
Suklje izrazil: "Ako se bodo volitev
vršile po starem župniku, se naša
stranka ne bodo udeležila. V tem slu-
čaju bi bila v boj stara večina mestne
ga sveta, ki bi se vrnila v priljubo ne-
spremenjeni moči. Drugače bi se raz-
vilo položaj, ako bi se volitev dobil
vsi šteti in nekaj drugih.

Napomej, da je vse pravljeno v
času župnika.

Razne države so poklonile meks-
ikanski republike o tej priliki razne
darove.

—

Nova stranka na Hrvat- skem.

—

Med stranko prava in napredno
stranko na Hrvatskem je prišlo do
popolnega sporazuma in obe stranki
se zjinili za skupen program, katerem
bodo sprejeli seveda tudi iz-
ven stranke stojeci hrvatski člani ko-
alicije. Srbski samostale bodo tvo-
rili tudi nadalje še samostojno stran-
ko, ki bode pa tesno zvezana z novo
hrvatsko stranko.

Nova stranka vzema za podlagu
svojemu delovanju obstoječo nugodbo
med Ogrsko in Hrvatsko, koče delo-
vati za boljševanje v istočno iste. —

Glede hrvatsko-srbskega vprašanja
stoji stranka na stališču narodne edi-
nosti Hrvatov in Srbov.

Stranka bode delala na to, da se
uzakoni in začasiti državljansko sva-
bodo, osobno svobodo, svobodo vesti,
svobodo izražanja mnenja, svobodo
časopisa, zbiranja, združevanja itd.

Solski pouk bodi naroden in ver-
sko-naraven. Verski pouk pripada
cerkvi.

Ako se pomici, da so bili zdraženi
v koaliciji poleg katoliških duhovnikov
tudi najhujši svobodomislici v
torej trebalo pri sestavljanju pro-
grama računati z vsemi temi okol-
nostmi, da se nameč ne odbije enih,
a objednuje udobji druge, se mora
priznati, da je odbor, ki je imel na-
logo končno redigirati skupni pro-
gram, zelo srečno in spretno rešil svo-
jega naloga. Program nove stranke je
tak, da je mogoče vstopiti v isto vsa-
kemu rodujšemu Hrvatu, pa naj
je potem že katoliški duhovniki ali
svobodomislice.

Mi pozdravljamo to veselo vest, ki
prihaja s Hrvatske, z največjim za-
dejšnjem, ker nam dokazuje ravno
osnutje nove stranke, da na Hrvat-
skem ni izumrli patriotizem. Oso-
bito od članov napredne stranke je
bilo treba gotovo veliko samozataje-
vanja, predno so se odločili, da so se
odpovedali svojemu liberalnemu pro-
gramu. Končno je bil ipak v njih
močnejši hrvatski patriotizem, nego
svobodomisilstvo.

Seveda pričakujem vse z največjo na-
petostjo, kako stališče zavzame ban
Tomašič naprom novi stranki. Dose-
daj je vedno rekel, da koalicija — ker
med seboj needina — ni sposobna za
vlado. S tem, da se je koalicija fu-
zijonirala, je spravila s sveta tudi ta
razlog svoje nesposobnosti za vlado.

—

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Rojakom na zapadu naznajamo,
da je g. MILAN KRUSIČ poobla-
ščen pobirati načrtno za "Glas

Naroda" in ga rojakom pripravljati.

Upravnštvo "Glas Naroda".

Slovensko katoliško

podp. društvo

sveteBarbara

Za Zedinjene države Severne Amerike.

Sedež: Forest City, Pa.

Ustanovljeno dne 31. januarja 1902 v državi Pensilsvalija.

ODBORNICKI:

Predsednik: ALOJZIJ ZAVERL, P. O. Box 655, Forest City, Pa.
Podpredsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 51, Mineral, Kans.
I. tajnik: IVAN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: ANTON OSTIR, 1134 E. 50th Street, Cleveland, Ohio.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 527, Forest City, Pa.

NADEJNICKI:

MARTIN GERČMAN, predsednik, Box 683, Forest City, Pa.
KAROL ZALAR, I. nadzornik, P. O. Box 547, Forest City, Pa.
JOS. BUCENELL, starejši, II. nadzornik, Box 591, Forest City, Pa.
FRANK ŠUNK, III. nadzornik, 58 Mill Street Luterne, Pa.

POROTNI IN PRIKLVNI ODBOR:

PAVEL OBREGAR, predsednik porotnega odbora, Weir, Kans.
JOS PETERNEL, I. porotnik, P. O. Box 95, Wilcock, Pa.
IVAN TORNIC, II. porotnik, P. O. Box 522, Forest City, Pa.

Dopisi na se posiljajo L. tajniku: IVAN TELBAN, R. C.
Forest City, Pa.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA".

Slovenci in Hrvati!

Naznajam, da sem edini rojek v tem mestu, kjer imam Saloon
pre vrste. Točim vedno izvr

Jugoslovenska
Katol. Jednota.

Obnovljena dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.
Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: FRAN MEDOŠ, 3483 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
Podpredsednik: IVAN GERM, P. O. Box 57, Braddock, Pa.
Glavni tajnik: JURIL L. BROŽIČ, P. O. Box 424, Ely, Minn.
Pomočni tajnik: MAK S KERZIŠNIK, L. Box 383, Rock Springs, Wyo.
Blagajnik: IVAN GOVŽE, P. O. Box 105, Ely, Minn.

NADZORNIKI:

KLOJIZ VIKANT, predsednik nadzornega odbora, 1700 E. 28th St., Lorain, Ohio.
IVAN PRIMOŽIČ, II. nadzornik, P. O. Box 641, Eveleth, Minn.
MIHAEL KLOBOČAR, III. nadzornik, 115 — 7th Mr., Calumet, Michigan.

POROTNI ODBOR:

IVAN KERZIŠNIK, predsednik porotnega odbora, P. O. Box 138, Burdick, Pa.
IVAN MERRHAR, drugi porotnik, Bx 95, Ely, Minn.
STEFAN PAVLISIČ, tretji porotnik, Bx 8 Pineville, Minn.

Vrhovni zdravnik: Dr. MARTIN J. IVEC, 711 North Chicago Street, Joliet, Ill.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA".

Drobnosti.

KRANJSKE NOVICE.

Iz Tržič se nam piše: Tyrdka Kožina & Comp. (Zadržana zveze) je kupila od g. barona dr. Borna veliki travnik blizu kolodvora. Na tem travniku so te dni pričeli graditi nove tovarne za živjev. Tovarna bo opremljena z najnovejšimi stroji. — Občinski svet, na katerem gradi sedaj shrambo za gasilno orodje.

Rokovnjadi. V višnjegorskem okraju je zadnje dneve neki predstrel taj izvršil več tativ, tako pri trgovcu Rojeu pod Ivančno gorico, pri posestniku Skubieku na Oselnici in tudi drugod. Tato, ki se je tujant izdajal za agenta, orožniki pridno zasedeljajo. — Tatovi so se začeli tudi prav pridno oglašati v cerkviški okolici. Krajevno denar, obliko in vsakovrstne vrednosti. Vpeljale so se že nočne straže, pri vendar se tativne nadaljujejo. Neki ženski je bilo ukradenih okrog 600 K denarja. Isto noč so druge pokradli oblike in vlosmi v Obreževu grobišču na pokopališču. Tudi v cerkev sv. Janeza so hoteli vlotiti pa se jim ni posrečilo. Dobili niso takamaj nih.

V ljublj. taki nemški stranki so nastala preeč ostra navskričja glede razmerja med Nemci in med slovenskimi klerikali. En del Nemcev se zavzemata za zvezo s klerikali, češ, klerikali so odločili, da je Kočevje dobilo svoj nemški mandat za državni zbor klerikali so pomagali, da so dobili Nemci nemško gimnazijo in Ljubljani. Klerikali so v dejavnem zboru omogočili skleniti za Ljubljano tak solin red, da si Nemci ne morejo želeti boljšega in bo Ljubljana z njim imela za vse večne čase vlošen pečat dvojezičnega mesta in ne bo nikoli več mogel reči, da je Ljubljana slovenska. Končno, in to je menda glavno, priznajo Nemci, da so klerikali za majhen denar obvarovali nemško šparkaso in jo rešili v največji nevarnosti. — Druga struja pa osoja zvezo s klerikali, češ, da nemštu ne koristi toliko, kakor klerikalizmu, da so klerikali v narodnem vprašanjih vloži vsemu boju proti svobodomnostni vedno uklonijo pritiske naprednjakov in da so Slovenci dobili bogate protikonceije (?!) za vse, kar so klerikali doslej dali Nemcem. — Pa nasprotija v nemškem taboru niso več omemjena na kazino, marveč že odmevajo iz nemškega časopisa. "All. Tagblatt" namreč že energično nastopa zoper zvezo Nemcov s klerikali ravno tako, kakor je svet nastopal zoper zvezo z načrtniki.

STAVERSKE NOVICE.

Ustrelil se je danes ob pol 12. uri dopoldne v celjski stari vojašnici ravninski podčastnik Hebar. Bil je v zvezi z znanimi nerdenostmi pri polku, kateri je poročal "Nar. Dnevnik". Ustrelil se je ravno med preiskavo, katero je vodil v pisarni neki nadporečnik. Polkovo poveljstvo se je izdatno pobrigalo tudi za nerdenosti pri menaži.

Zaradi krize je bil pred mariborsko okrožno sodnijo obsojen na 14 dni strogega zapora tamošnji trgovec Jožef Schusteritsch, z Bazeljskega doma. Premeščen je iz Celja v Brežice g. Franjo Pavline, e. kr. fin. nadpaznik.

Cvetoča jablan. Ob okrajni cesti blizu žlega samostana je videti jablan, kateri nosi že zrel sad in pa še evjetje.

Uboj. Ivan Krepsa v Vodolu pri Sv. Lovrencu v Slovenskih Goricah je ovadil dva noseda Stojnika in Zorija zaradi tativne. Krepsa in njegova družina pa je sama zelo nevarna tatinška družina in Krepsova žena ravnajo zdaj odsedeva 20-mesečno kazen radi raznih tativ. Ovadena Stojnik in Zorič sta bila tako jezna na ovaditelja Krepsa, da sta prišla zveče na njegov dom, ga izvlekla na vrt ter sta takoli časa bila po njem, da je bil mrtev. Zločina sta nato zbežala.

Kdaj bodo občinske volitve v Ljubljani? Otejalno še ni niti določenega, kdaj se bodo vršile občine volitve. Iz različnih izjav od vladnih strani pa se da sklepati, da bo vladni komisar — ki postopa doslej popolnoma konkretno — samo kako tri meseca go-

nagega slekel delavec Karel Faucher ter šel tak na ulico. Prehodil je dve ulici, predno je prišel stražnik, ki je "Adam" takoj arretiral.

Pri oranju ponesrečil. Mlademu posestniku Martinu Šterbalu v Stojničih se so pri oranju splašili krave. Pri tem je šel plig Šterbalu tako nešrečno preko nog, da je dobil zelo težke poškodbe.

Poroka ob smrtni postelji. V Mürzschlagu se je poročil davčni uradnik Josip Kuscher s svojo nevesto Hedviko Rožiček. Kuscher je bil že dječa bolan, ko je pa v četrtek začel slutiti, da se bliža njegov koniec, se je poročil. Pol ure po poroki je mladi zakonski mož umrl.

Nesreča radi avtomobila. Blizu Laškega trga je neznan avtomobil povozil hlapen Vodiča iz Širja pri Zidanem mostu. Hlapec ima strto nogo.

PRIMORSKE NOVICE.

Velika povodenj v Pulju. Iz Pulja poročajo: V soboto 10. t. m. popoldne so začeli zbrati nad Puljem črni oblaki, kateri so nazvani veliko, preteče nevihto. In res, malo po 5. uri illj se je že spremjam od gromenja. Deževalo je neprečneno do pol 9. ure zvečer, kakor da bi bilo iz škafa. Kmalu so bile vse mestne ulice pod vodo. V kratkem času je bil ves promet ustavljen. Cestna železnica je morala ustaviti promet, ker je voda, katera je iz vseh gričev drla v mesto, nanesla na tir toliko gramoza in šute, da je bil vsak, tudi najmanjši promet nemogoč. Ljudje, kateri je zadeba zgrozna nevihta na ulici so si večinom izčuli obuvala in tako poiskuhali prevesti ulice v katerih se je potekel nahajala do pol metra globoka voda. Trpi so ta večer največ ljudje in trgovci, ki prebivajo ali imajo svoje trgovine nižje kot ležje ulice. V teh je bila voda do 1 m globoka. Kavarne in gostilne ob Rivi in poleg mestne tržnice so bile polne vode. V neki kavarni blizu mestne tržnice je segala voda do biljardov. Požarna bramba je bila klicana na vse kraje na pomoko. Vse briggalne so bile v akciji da izčrpajo iz nevarnih krajev vodo voda. V via Pomontore se je salvahliti požarni brambi, da ni bilo zaznamovati žrtev. Ta so gasilci zosnili otroke na varno. Odraščenim je segala voda tu do prsi. Tudi poživovalnosti tuknjašnjega vojaštva se imajo mnoge družine zahvaliti, da niso prišle še v večjo zadrgo. Omenjeno bodi tu, da so se v mestu nahajajoči vojaki prostovoljno brez vsakega povelje udeleževali rešilne akcije. Drugi dan so kazale ulice tudi zno lice. Vse so poplavljene z od vodo namešeno šuto in peskom. Tudi morje je silno narašlo. Najstarejši ljudje se ne spominjajo take poplave v Pulju, kakovšna je bila v soboto. Pri tej priluki pa se je tudi pokazalo, kako nujno je potrebna v Pulju izpeljava kanalizacije. Akoravno bi tudi dobrati kanalizacije ne bi bilo mogoče te poplave popolnomaomejati, vendar bi pa ne bila mogla povodenj zavzeti tako strašnih dimenzij, kakor jih je zavzela.

Samomor v paprščaku. V petek, dne 2. t. m. se je ustrelil v Materiji v Istri praporščak 87. pešpolka Maks Toplak. Že dalj časa se je opažalo, da postaja Toplak vedno bolj melanholičen. Večkrat se je tudi izrazil, da bi rad počival v tem kraju, ki mu izredno uga. Njegov polk se je namreč mudril v Materiji in okolici na vajah. Ustrelil se je z vojaško puško v sreč. Na lice mesta je takoj prihlet brezvočki g. kaplan, ki je nesrečno Toplaku podelil zakramente za umirajoče. Živel je še štiri ure. Pogreb, ki se je vrnil v nedeljo, 3. t. n., je bil zelo veličasten. Udeležilo se ga je vojaštvo s častniki in godbo in veliko število občinstva. Pokopal ga je vojaški kurat v rezervi, kapelan v Brezovici, Alojzij Peterlin. Pokojnik je bil sin ptujskega davaljca g. Toplaka. — Vinska letina v Istri bo letos preeča slab. Vendar pa imajo vinorječe že bilo starega vina. Cena vina je zelo poskočila.

Kje je JERNEJ ZNIDARŠIČ? Domne je iz Blošči pri Grašovem, Notranjska. Pred 14. meseci je stanoval nekje v Eveleth, Minn. Prosim cenjene rojake, če kdaj ve, kje se nahaja, da mi naznani, za kar mu budem zelo hvaležna. Najbolje pa, če se mi sam oglasi, če ne, ga obdelovam, zakaj ga iščem, po vseh slovenskih časopisih. — Tony Likar (po domače Tišlar), 1264 E. 55th St., Cleveland, Ohio. (24-27-9)

Uboj. Ivan Krepsa v Vodolu pri Sv. Lovrencu v Slovenskih Goricah je ovadil dva noseda Stojnika in Zorija zaradi tativne. Krepsa in njegova družina pa je sama zelo nevarna tatinška družina in Krepsova žena ravnajo zdaj odsedeva 20-mesečno kazen radi raznih tativ. Ovadena Stojnik in Zorič sta bila tako jezna na ovaditelja Krepsa, da sta prišla zveče na njegov dom, ga izvlekla na vrt ter sta takoli časa bila po njem, da je bil mrtev. Zločina sta nato zbežala.

Nag sprejalec. V Gradcu se je do-

KRETAJTE PARNIKOV.

FRIEDRICH DER GROSSE odpluje 29. septembra v Bremen.

LA TOURNAINE odpluje 29. septembra v Havre.

GRAF WALDERSEE odpluje 29. septembra v Hamburg.

ATLANTA odpluje 1. oktobra v Trst in Reko.

VADERLAND odpluje 1. oktobra v Antwerpen.

ST. LOUIS odpluje 1. oktobra v Southampton.

BALTIC odpluje 1. oktobra v Liverpool.

KAISERIN AUGUSTE VICTORIA odpluje 1. oktobra v Hamburg.

NEUW AMSTERDAM odpluje 4. oktobra v Rotterdam.

KAISER WILHELM II. odpluje 4. oktobra v Bremen.

OCEANIA odpluje 5. oktobra v Trst in Reko.

OCEANIC odpluje 5. oktobra v Southampton.

GROSSER KURFÜERST odpluje 6. oktobra v Bremen.

LA PROVENCE odpluje 6. oktobra v Havre.

DEUTSCHLAND odpluje 8. oktobra v Hamburg.

CELTIC odpluje 8. oktobra v Liverpool.

LAPLAND odpluje 8. oktobra v Antwerpen.

NEW YORK odpluje 8. oktobra v Southampton.

NOORDAM odpluje 11. oktobra v Rotterdam.

KAISER WILHELM DER GROSSE odpluje 11. oktobra v Bremen.

Alice odpluje 12. oktobra v Trst in Reko.

MAJESTIC odpluje 12. oktobra v Southampton.

BLUECHER odpluje 12. oktobra v Hamburg.

LA SAVOIE odpluje 13. oktobra v Havre.

MLADI MOŽJE

STARI MOŽJE

MOŽJE SREDNJE STAROSTI.

Možje, ki se nameravajo ženiti — možje, ki bolehajo — možje, ki so bili nemerni, prestrasti in ki so prevgnani; možje, ki so slabii, nesvojni, uničeni in kateri so dosegli starost, ko ne morejo več polni meri uživati sladosti življenja. **Vsi ti možje morajo prisati po našo brezplačno knjižico.** Ta knjižica pove, kako može učiniti svoja življenja, kako zbljijo in zakaj se ne smejo ženiti dokler so v takem stanju.

Ta knjižica je lahko razumljivejši jezikov pove, kako se na domu, privatno, tajno in zlastini stroški temeljito izdržati zastrupljenje krvli ali sifilis, slabošč, epočna oslabelost, zguba spolne moći, nočni gibek, revmatizem, organske bolezni, želodec, jetra, mehur in ledvično boljenje.

Tiško mož je žadnjo perfektno zdravje, telesno in duševno, potem te dragocepo knjižico. Ta znači, da je v življenju res, kateri bi morali živeti vsak mož. Ne traže denarja, v katerem so v malih količinah zdravila, dober je čistitev te knjižice, katero vam pove, od tega ste zboleli in kako zdrabljati ponovno in trajno zdravje. Zapomnite, da je vse začetno. **POPOVOMA ZASTONJEM.** Mi plačemo, da je vse začetno. Na spodnji strani je naša žena, ki vam pove, kako morati živeti. Na spodnji strani je naša žena, ki vam pove, kako morati živeti. Naslovna stran je naša žena, ki vam pove, kako morati živeti.

Odrezek za brezplačno knjižico.
Pošljite danes.

DR. JOS. LISTER & CO.

Auz. 300, 22 FIFTH AVE., CHICAGO.

GOSPODJE: — Zanimam me ponudba, s katero nudijo Valo knjižico brezplačno. Prosim, pošljite mi to takoj.

IME: _____

NASLOV: _____

POZOR!

Rojakom pripomjam svojo trgovino z urami, verigami in z drugo zlatino. Imam tudi vsakovrstne prstane z jednotnim znakom, priveze in t. d.

Seljal potujem z blagom po državah: Ohio, W. Va. in Pa.

JOHN REBOL

bok 68

GLENCOE, OHIO.

NARAVNA CALIFORNIJSKA VINA.

NA PRODAJ

Dobro črno in belo vino muškatel od leta 1903 po 30 centov gal. reesling 35 gal. Vino od leta 1908 črno in muškatel po 40 c. gal., reesling 45 c. gal. in staro belo vino po 50 c. gal. Sladki mošt 24

